

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacmenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Sect. III. De Irregularitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

plex prohibitio divinorum officiorum, & administratio-
nis sacramentorum, & sepulturæ Ecclesiasticæ, in signis
moeroris alicujus gravissimi propter atrocem aliquam
injuriam honori divino aut Ecclesiæ illatam; & ha-
cessatio servari debet eodem modo, quo de inter-
dicto supra explicatum est, ut ex probabiliori Theo-
logorum sententia docet Laymannus cap. 6. de cessatâ
divinis.

S E C T I O III.

De Irregularitate.

IRREGULARITAS non est censura, sed im-
pedimentum Canonicum susceptionem Ordinum Ec-
clesiasticorum, vel eorum usum impediens. Ita lex
communi Theologorum doctrina Suares, Henrques,
Filiucius, & alii apud Bonacinam Disput. 7. de Irregulari-
tate, l. pu. 1.

Ex duplice autem capite contrahitur irregularitas, scilicet
vel ex defectu, vel ex delicto: de utraque in seq. paragr.
breviter agemus.

§. I.

*De Irregularitate quæ oritur ex
defectu.*

DEFFECTVS ex quibus oritur irregularitas sunt in
genere ij, qui aliquam vel indecentiam causant ad
Ordines Ecclesiasticos convenienter suscipiendos
aut exercendos: & ijs septem præsertim à Doctoribus adno-
mentur, ut videre est apud Toletum libr. 1. cap. 57. & se-
quentib. & alios.

Prie

Primus est defectus animæ , qualis reperitur in iis qui usu rationis carent, qui morbo epileptico laborant, qui sunt lunatici, energumeni, omnino illiterati, neophyti, publicam poenitentiam agentes; ut fuis explicat Tolet. sup. cap. 64.

Secundus est defectus corporis ; quando scilicet aliqua in corpore mutilatio, vel deformitas, aut debilitas inest, quæ reddit hominem inhabilem ad functiones Ordinum exequendas, aut talem efficit ut eas exercere non valeat, nisi cum notabili indecentia & deformitate, quæ maximum illius contemptum & horrorem ingeneret: ut si sit membro aliquo mutilatus, mutus, cœcus, aut altero oculo præsertim sinistro carens: Item si sit leprosus, si montruolum aliquid & valde deforme pœna ferat, ut pluribus docet idem Tolet. Cap. 63.

Tertius est, defectus natalium; quando quis non ex legitimo matrimonio, sed ex fornicatione, adulterio, aut alijs quovis illico concubitu procreatus est, ut explicat idem Tolet. Cap. 58.

Quartus est defectus bona famæ; quando quis contraxit infamiam aliquam; sive ea sit juris, qua ratione circulatories, histrioñes, mimi, comedî & alii artes ejusmodi aut officia exercentes, jure tum civili tum Ecclesiastico censentur infames. sive infamia sit facti; ut quando quis criminè aliquo notorio & scandaloso contraxit infamiam, verbi gratia proditione, sacrilegio, & alijs similibus, quæ degradatione, vel depositione digna sunt, ut habetur apud eundem Toletum capit. 62,

& 74.

Quintus est defectus aetatis ad suscipiendos Ordines requisitorum, de quo dictum est supr. tract. de sacr., cap. 7.

Sextus est defectus Sacramenti, qui in bigamia reperiatur; quando quis plures matrimoniū contrahit: quamvis enim id licet fieri, tale nihilominus matrimoniū plures interatum perfectionem suam omnino odā nō habet, quantum ad significationem sacramenti; non enim perfecte signi-

Significare potest unionem Christi Dominicum Ecclesie, quando unus vel una cum pluribus successivè contraxit, ut fusius explicat idem Toletus cap. 65. Est autem triplex bigamia, ut docet idem author: vera; quando quis vere & realiter plures nupsit: interpretativa; quando vi duam in matrimonium duxit: & similitudinaria (ut loquuntur Doctores;) quando quis post votum solemne Caeritatis matrimonium etiam obtenta dispensatione contrahit.

Septimus denique est defectus lenitatis; quando quis directè, vel indirectè morti vel mutilationi alterius, licet modo aliquo licto & iusto, cooperatur; ut judices morti reum adjudicantes, accusatores, testes, scribæ, & alii officiales capitalis sententia executioni cœperantur; hi enim omnes, quando mors vel mutilatio alterius sequitur, sunt irregularares. Item qui alios consilio, vel fiasionibus inducunt ad accusandum, & ad item criminalem intentandam, si ex ea lite sequatur accusati condemnatio & ejus mors vel mutilatio: non tamen incurrit irregularitatē judex Ecclesiasticus, qui aliquem degradat, & tradit brachio seculari, maximè præmissa protestatione se non intendere ullam pœnam sanguinis, ut docet Bonacina: disput. 7. question. 4. de Irregul. pu. 2. nec etiam inquisitores fidei tradendo aliquos judici seculari comburendos, etiam si nullam præmittant protestationem; ut constat ex Bulla Pij V. apud eundem Bonacinam: qui etiam rectè docet clericum, qui alium accusat, si non vindictam nec ullam sanguinis pœnam petat, sed tantum satisfactionem sibi justè debitam, non fieri irregularē, etiam si postea sequatur accusati mors vel mutilatio: quod tamen limitari debet, quando quis in causa propria postulat satisfactionem præmissa protestatione se nullam sanguinis pœnam petere; fecus vero, si accuset de injuria illata personis extraneis: tunc enim, quamvis præmittat protestationem, si tamen mors vel mutilatio sequatur, incurrit irregularitatē, ut habetur ex ca. Pralatis de homicidio: ubi permittitur quidem Cle-

Clerico conqueri coram iudice de malefactoribus suis, non verò de iis qui aliis nocuerunt: aliqui tamen Doctores, ut Ayila, Henrques, & alii apud Bonacinam sup. probabilitate existimant, nullam incurri irregularitatem a Clerico, qui conqueritur coram iudice de illis, qui damnum domesticis suis, aut aliis valde propinquis, verbi gratia parentibus, fratribus, intulerunt; quia dampnum illud propter unionem, quæ cum eiusmodi personis intercedit, ut proprium censemur.

Qui autem fert testimonium coram iudice contra reum aliquem, si ex eius testificatione niors vel mutilatio sequatur, fit irregularis: unde persona Ecclesiastica nunquam ferre debent testimonium in eiusmodi causis, ut pluribus docet & probat idem Bonac. p. 3.

Similiter qui pugnat, & occidit in bello justo, quamvis licite id faciat, fit tamen irregularis, ut habetur ex cap. *Petitio tua de homicidio*: non tamen fit irregularis ille, qui proficiscens ad bellum justum alio fine quam pugnandi, hostem invadentem occidit ad propriæ vitæ defensionem; neque qui hostem oppugnantem muros urbis in sui fuorumque defensionem occidit; aut qui hortatur milites ad fortiter pugnandum hostemque repulsandum: & generaliiter quicunque in sui vel aliorum defensionem, vel etiam in propagnationem honoris sui, aut rerum suarum alterum occidit, servato tamen moderamine inculpatæ tutelæ, non fit irregularis, ut fusius explicat & probat idem Bonacina p. 6.

§. II.

De irregularitate, qua oritur ex delicto.

QVINQUE sunt præsertim genera delictorum, ob quæ irregularitas contrahitur. Primum est iteratio Baptismi; quādo quis sc̄iēter rebaptizat, aut rebaptizatur; uterq; enim contrahit irregularitatem: quod tamen intelligi-

intelligendum est de Baptismo absolutè reiterato: quin
nim sub conditione rebaptizat infantem, de quo dubitaret, an validè baptizatus esset, nec peccaret, nec ullam incurreret irregularitatem, ut docent Nav. Suar. & alii apud Bonac, disp 7 q. 3. pu. 3.

Secundum est violatio censuræ in susceptione, vel exercitio Ordinum; verbi gratia si quis majori excommunicatione ligatus recipiat Ordines; aut si excommunicatio, suspensione vel interdicto irretitus exerceat solemniter aliquos actus maiorum Ordinum; ut si Missam celebret; sacramenta iter absolvat; talis enim sit irregularis; ut habetur ex cap. Si quis Episcopus, 11. quæstion. 3. & cap. 15. qui, de sent excoim. Observat tamen Bonacina, quod, si quis censura aliqua ligatus exercet actum Ordinis urgente aliqua gravi necessitate, aut ad evitandum aliquod scandalum, non incurreret irregularitatem; sicut nec ille, qui ex ignorantia, aut inadvertentia, vel obliuione inculpabili idem faceret.

Tercium est indignum & indebitum sacerorum ordinum exercitium absque legitima ordinatione: si quis verbi gratia solemniter ministret in Ordine aliquo sacro, quem non habet; ut si sacerdos exerceat actus ordinis Episcopalis; si simplex Clericus Baptismum solemniter administret; in his enim & similibus casibus incurritur irregularitas.

Quartum est crimen hæresis; nam hæretici omnes & apostatae à fide, nec non eorum fautores & defensores sunt irregulares, etiam si sint occulti, ut habetur ex cap. Qui in aliquod & cap. Presbyteros distinct. 5. & etiam hæreticorum filii usque ad secundam generationem, quamvis ab errore parentum recederint, & veram fidem amplexi sint, ut habetur ex cap. Statutum de hæreticis: si tamen parentes eorum ante mortem Ecclesie reconciliati fuerint, tunc, quamvis ipsi parentes etiam post hæresis abiectionem maneant irregulares, filii tamen nullam ab iis contrahunt irregularitatem.

Quintum denique est homicidium, & mutilatio: quiunque

cūque enim alterum iniuste quo cunque modo occidit aut mutilat : vel illius iniusta occisioni vel mutilationi cooperatur, jussu, consilio, auxilio, aut alio simili modo, sit irregularis, ut fūc explicat & probat Bonacina sup. p. u. s. & Toletus lib. 1. cap. 79. & sequent. neque scilicet incurritur irregularitas ex homicidio voluntario, sed etiam ex casuali , quod accidit præter intentionem occidentis, quando debita diligentia adhibita non fuit , quæ si adhibita fuisset, eiusmodi homicidium sequutum non fuisset: quod & similiter de mutilatione dicendum est: quod quidem variis exemplis explicat Tolet, sup. quæ apud illum videri possunt.

§. III.

Quaratione tollatur irregularitas.

QUATVOR modis tolli potest irregularitas, nimirum susceptione Baptismi, professione religiosa, ablutione seu remotione causa, & dispensatione legitima.

Per Baptismum tollitur quævis irregularitas ex delicto proveniens, vel (ut magis propriè loquamur) per Baptismum fit , ut Baptizatus nullam incurrat irregularitatem delictorum, quæ ante Baptismum commisit: non tollit vero irregularitatem, quæ oritur ex defectu , si post Baptismum idem defectus remaneat.

Per professionem religiosam tollitur solummodo irregularitas ex defectu natalium proveniens quoad ordines, non verò quoad prałaturas, ut habetur cap. 1. de filiis presbyterorum.

Aufertur etiam irregularitas ex defectu proveniens sublata causa, ob quam fuerat inducta ; v. g. tollitur irregularitas ex defectu ætatis proveniens per adventum legitimæ ætatis, & sic de aliis ; ut docet Bonacina quæstion. 5, p. 2.

Demum

Demum tollitur irregularitas per dispensationem legitimam: atque in primis summus Pontifex pro supraemta authoritate, quam in universam Ecclesiam obtinet, dispensare potest in quavis irregularitate, qua in iure humano introducta est, ut ex communi Doctorum consensu docet Bonac. p. 1. & constat ex iis, quæ dicta sunt sup. cap. de Legibus.

Episcopus etiam dispensare potest cum suis subditis in irregularitatibus provenientibus ex delicto occulto, id est ex delicto quod non est publicum seu notorium in ratione delicti, e.g. si quis majori excommunicatione occulatus publice celebret, & sic contrahat irregularitatem, poterit Episcopus in illa dispensare; quia, licet celebratio sit publica, delictum tamen non est publicum, ut explicat Bonac. sup. q. 2. p. 1.

Excipitur tamen irregularitas ex homicidio voluntario proveniens, & ex quoconque delicto deducto ad forum contentiosum, in qua solus summus Pontifex dispensat; sicut & in quavis alia irregularitate, quæ ex defectu aliquo provenit, ut ex communi Theologorum consensu docet Bonac. sup. q. 2. p. 1.

Potest nihilominus Episcopus dispensare cum illegitimo ad Tonsuram & minores Ordines, sicut & ad beneficium simplex; ad Ordines verò sacros, & alia beneficia quæ ordinem sacrum requirunt, dispensare non potest, ut habetur cap. de filiis presbyterorum in 6.

Atque hactenus de censuris Ecclesiæ ad majorem
Dei Gloriam & ipsius Ecclesiæ
utilitatem.

APPENDIX